

28 Φεβρουαρίου 2020

Μέγας Βασίλειος: Να πιστεύης ότι ο Θεός είναι αόρατος, αφού εννοήσης την φύσιν της ψυχής σου!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Μέγας Βασίλειος.

7. Εάν προσέχης τον εαυτόν σου, αυτά και πολύ περισσότερα θα εύρης γύρω σου.

Και τα μεν παρόντα θα απολαύσης, δεν θα στενοχωρηθής δε δι' αυτό που λείπει.

Παντού όπου και αν ευρίσκεσαι το παράγγελμα αυτό θα σου προσφέρει μεγάλην βοήθειαν.

Παραδείγματος χάριν· η οργή σου εκυριάρχησεν εις τα λογικά και οδηγείσαι από τον θυμόν εις λόγια άσχημα και εις πράξεις δυσαρέστους και θηριώδεις; Εάν προσέχης τον εαυτόν σου, θα καταστείλης τον θυμόν, ωσάν κάποιον δύστροπον και δυσκολοχαλίνωτον πουλάρη, προσβαλλόμενος, σαν με μαστίγιον, με το πλήγμα του λόγου.

Θα κρατάς και την γλώσσαν και δεν θα χειροδικής εναντίον αυτού που σε εξώργισεν.

Επίσης επιθυμίας που κάμνουν μανιώδη την ψυχήν την ρίχνουν εις βιαίας ορμάς και ακολάστους.

Εάν λοιπόν προσέχης τον εαυτόν σου και ενθυμηθής ότι το ευχάριστον τούτο παρόν διά σε θα καταλήξη εις τέλος πικρόν και ο γαργαλισμός που προκαλείται τώρα εις το σώμα από την ηδονήν, αυτός θα γεννήση το φαρμακερό σκουλήκι που

θα σε τιμωρή αιώνια εις την κόλασιν και η φλόγωσις της σαρκός θα γίνη μητέρα του αιωνίου πυρός, ευθύς αμέσως θα φυγαδευθούν αι ηδοναί και κάποια θαυμαστή εσωτερικά γαλήνη από την ψυχήν και ησυχία θα επικρατήση, όπως με την παρουσίαν κάποιας σώφρονος κυρίας κατασιγάξει ο θόρυβος των ακολάστων υπηρετριών.

Πρόσεχε λοιπόν τον εαυτόν σου. Και γνώριζε ότι το μεν λογικόν είναι και νοερόν μέρος της ψυχής, το δε παθητικόν είναι και άλογον. Και εις το μεν λογικόν υπάρχει εκ φύσεως η εγκράτεια, εις δε το παθητικόν και άλογον η υπακοή και η πειθώ γίνεται διά τον λόγον.

Μη λοιπόν αφήσης, αν ποτε ο νους υποδουλωθή, να γίνη δούλος των παθών. Μήτε πάλιν να επιτρέψης εις τα πάθη να ξεσηκωθούν εναντίον του λογικού και να διατηρήσης την κυριαρχίαν της ψυχής επάνω εις αυτά. Και γενικώς η σωστή κατανόησις του εαυτού σου θα προσφέρη αρκετήν χειραγωγήν διά να εννοήσης τον Θεόν.

Εάν δηλαδή προσέχης τον εαυτόν σου δεν θα σου λείψη τίποτε διά να εξιχνιάσης από την δημιουργίαν των όλων τον δημιουργόν, αλλ' εις τον εαυτόν σου, ωσάν εις μικρόν διάκοσμον, θα ιδής την μεγάλην σοφίαν του κτίστου. Να αντιλαμβάνεσαι τον Θεόν ασώματον από την ασώματον ψυχήν που υπάρχει μέσα σου, και ως κάτι που δεν περιορίζεται τοπικώς. Αφού και ο νους σου δεν έχει προηγουμένην διαμονήν εις τόσον, αλλά προσδιορίζεται τοπικώς διά της συνδέσεώς του με το σώμα.

Να πιστεύης ότι ο Θεός είναι άορατος, αφού εννοήσης την φύσιν της ψυχής σου, διότι και αυτή δεν γίνεται αντιληπτή με τα σωματικά μάτια. Διότι ούτε έχει χρωματισθή, ούτε έχει σχηματισθή ούτε έχει περιληφθή σε κάποιο σωματικόν σχήμα, αλλά γίνεται γνωστή μόνον από τας ενεργείας.

Ωστε να μη επιδίωξης εις την περίπτωσιν του Θεού να τον ιδής με τα μάτια, αλλά αφού επιτρέψης εις την διάνοιαν την πίστιν να έχης νοητήν αντίληψιν περί αυτού. Να θαυμάζης τον τεχνίτην, πώς συνέδεσε την δύναμιν της ψυχής με το σώμα, ώστε, ενώ φθάνει μέχρι τα πέρατά του, να οδηγή εις σύμπνοιαν και κοινωνίαν τα μέλη που απέχουν πάρα πολύ μεταξύ των.

Σκέψου ποία είναι η δύναμις της ψυχής που χορηγείται εις το σώμα, ποία είναι η συμπάθεια που από το σώμα επανέρχεται εις την ψυχήν, πώς δέχεται μεν από την ψυχήν το σώμα την ζωήν και πώς δέχεται από το σώμα πάλιν η ψυχή τους πόνους. Ποίας αποθήκας διαθέτει διά τας γνώσεις, διατί η προσθήκη των νέων γνώσεων δεν καλύπτει την γνώσιν των προηγουμένων, αλλά διαφυλάσσονται ασύγχυτοι και

ξεκάθαροι αι εντυπώσεις, χαραγμένοι ωσάν εις χαλκίνην στήλην εις το λογικόν μέρος της ψυχής.

Πώς χάνει το κάλλος της με το να γλυστρά εις τα σαρκικά πάθη και πώς πάλιν όταν αποκαθήρη το αίσχος που προέρχεται από την κακίαν, βαδίζει διά της αρετής την πορείαν της ομοιώσεώς της προς τον κτίστην.

Απόσπασμα από την ομιλία του Μεγάλου Βασιλείου “Εις το, ‘Πρόσεχε τον ευατόν σου’”, όπως δημοσιεύεται σε μετάφραση στον τόμο “Μ. Βασιλείου έργα 6, της σειράς “Έλληνες Πατέρες της Εκκλησίας, των εκδόσεων Πατερικαί Εκδόσεις “Γρηγόριος ο Παλαμάς”. Κείμενο, μετάφραση, σχόλια Βασίλειος Ψευτογκάς.